

• *Palta –*
• *Palvelujen*
• *puolesta*

Talouden timantti kaipaa hiomista

24.5.2018, Palvelujen suhdannekatsaus

Matti Paavonen, pääekonomisti

Logistiikka

Posti, VR, Finnair, Viking Line, Finavia, Niemi Palvelut, Eckerö Line, Schenker, DHL, Pohjolan Turistiauto, Royal Line, Swissport, Bring Express

Tekniset palvelut

Empower, Eltel Networks, Relacom, Voimatel, Caverion, Maintpartner, Are, Aro Systems, Ratatek, Wirenet, Vertek, Raskone, Uuttera

Yritys- ja asiantuntijapalvelut

Rantalainen, Inspecta, Idean Enterprises, TNS Gallup, Hasan & partners, Ifolor, VTT, Salomaa, Silta, Certia, Aalto EE, Energia, Nab Labs

**jäsenet ovat
palveluyrityksiä.**

Hallinto- ja tukipalvelut

Securitas, ISS Security, Eilakaisla, Aurinkomatkat, Intrum Justitia, Eniro, Barona, VMP, Kataja Event, CWT, SMT, Turvatiimi, Beki, Enia, Lindorff

Viihde- ja virkistys

Kansallisooppera, Veikkaus, SATS Elixia, Teosto, Musiikkitalo, Jääkiekkoliitto, Vermo, Anifin, Heureka, EMMA, Cetus

Informaatio- ja viestintä

Telia, Yleisradio, MTV, Elisa, DNA, Fonecta, Finnkino, OpusCapita, Helsinki-filmi, Anvia Telecom, Cinia, Vertex Systems, Nestix, Nebula

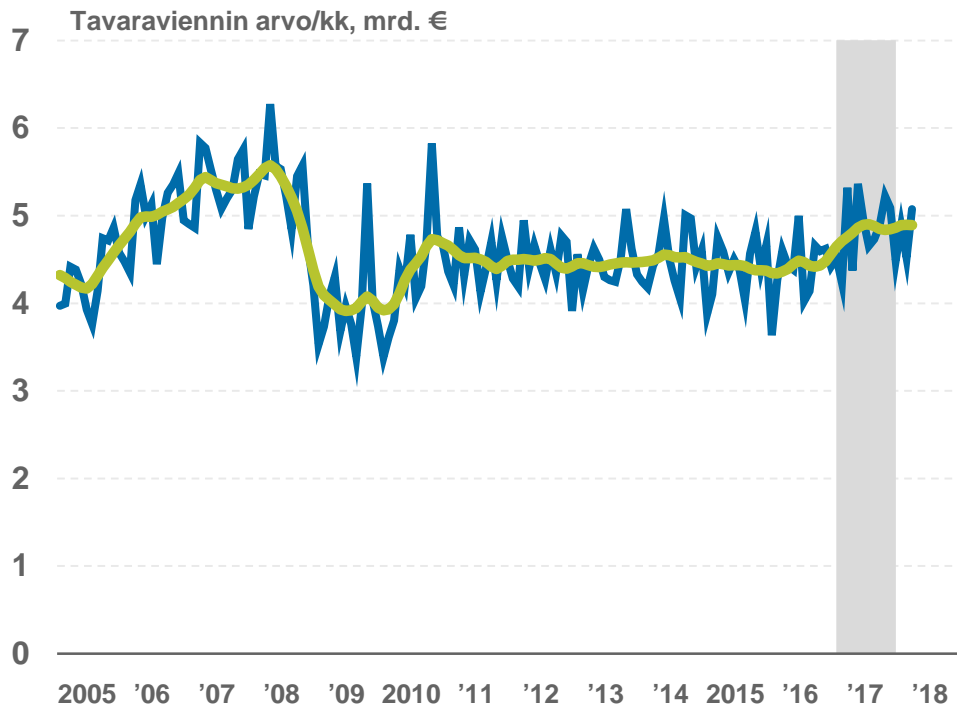
Jäsenet muilla toimialoilla:

maatalouspalvelut, metsäkeskukset, kopio- ja tulostusala, rengasliikkeet, finanssiala, kiinteistöala, valtion laitokset, autokoulut, tanssiopistot, järjestöt, hiusala, ym.

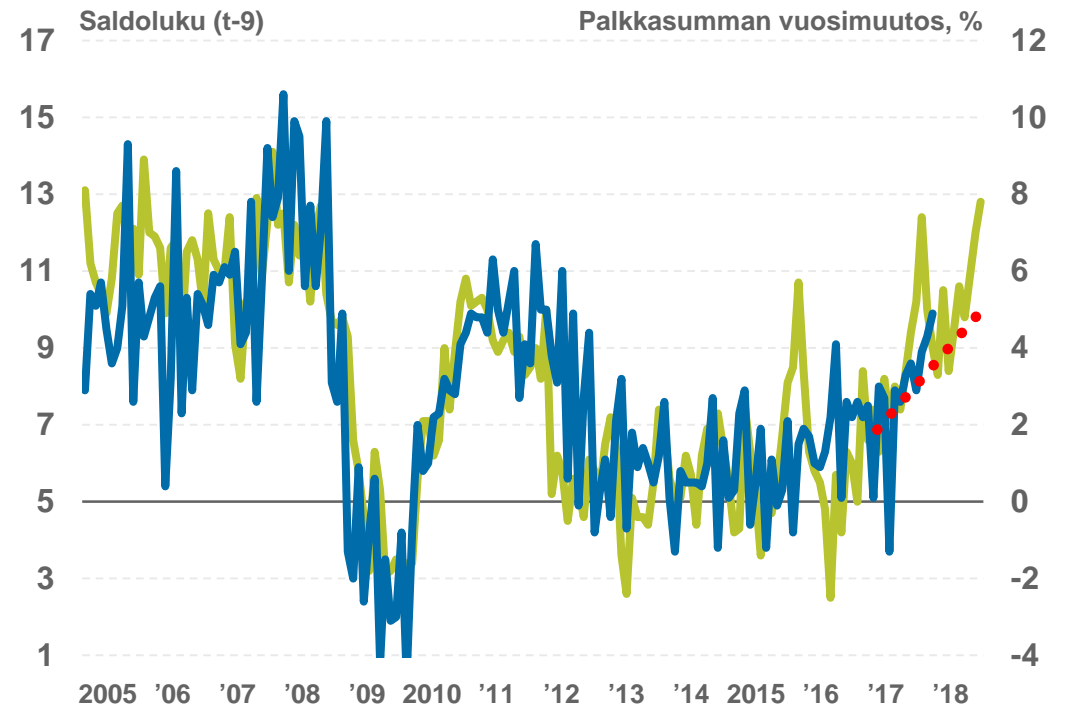
Lisäkasvu kumpuaa kotimarkkinoilta

Viennin kasvu rauhoittuu

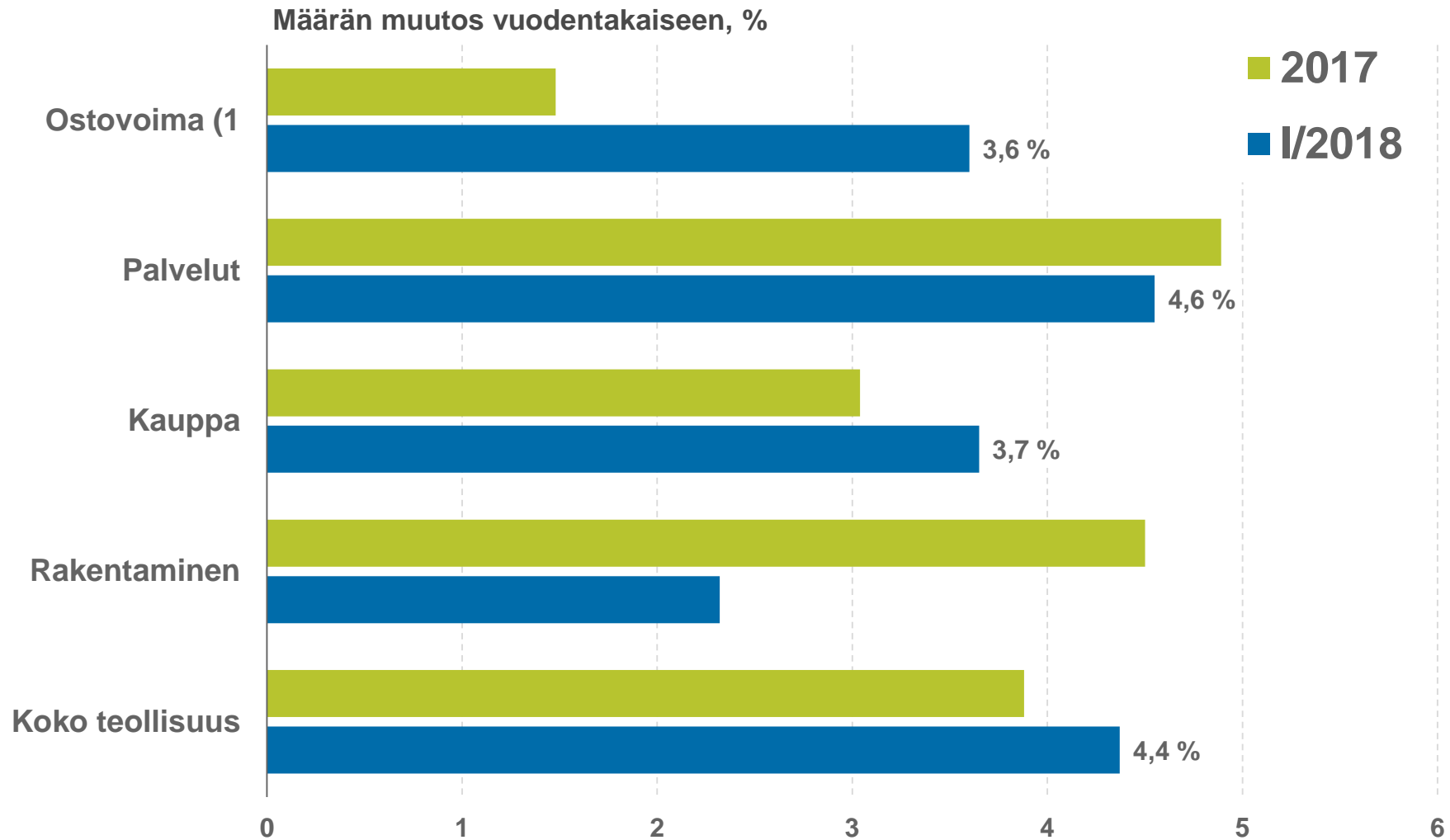

Kulutuskysyntä kiihtyy

Palvelujen volyymi kasvoi 4,6 %

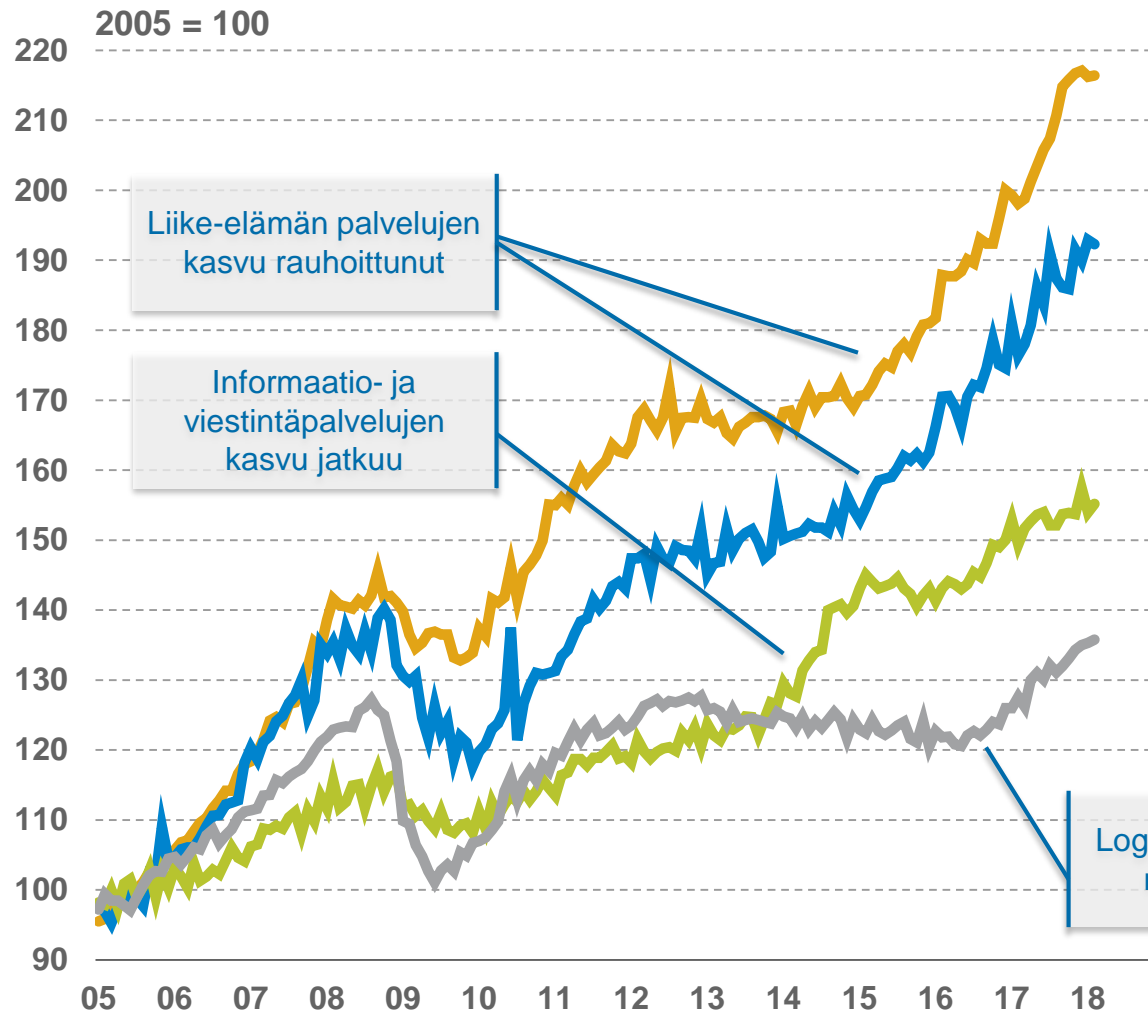
Toimialojen tuotannon volyymin ja kuluttajien ostovoiman muutos

1) Koko talouden palkkasumma kuluttaja-hintaindeksillä deflatoituna

Liikevaihto kasvaa kaikilla päätoimialoilla

Liikevaihdon kausitasoitettut arvoindeksit

- Lähes kaikki toimialat kasvussa
- Rakentamisliitännäiset palvelut kasvavat yhä
- Ilmaliikenne kasvaa ripeästi
- Työnvälityspalvelujen kasvu jatkuu
- Markkinointi kasvaa ripeästi
- Teleoperaattoreiden kasvu jatkuu

— Hallinto- ja tukipalvelut

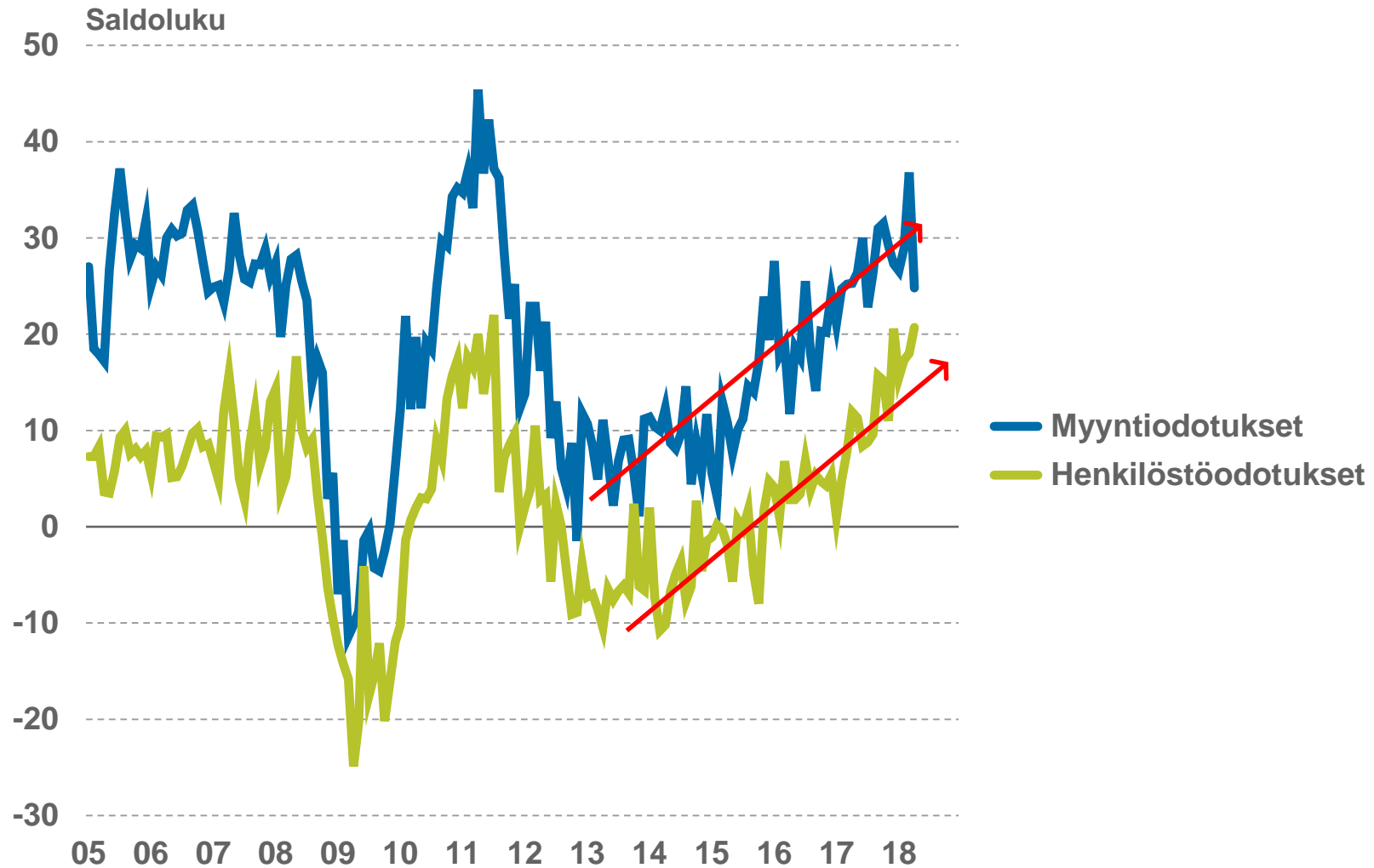
— Yritys- ja asiantuntijapalvelut

— Informaatio ja viestintä

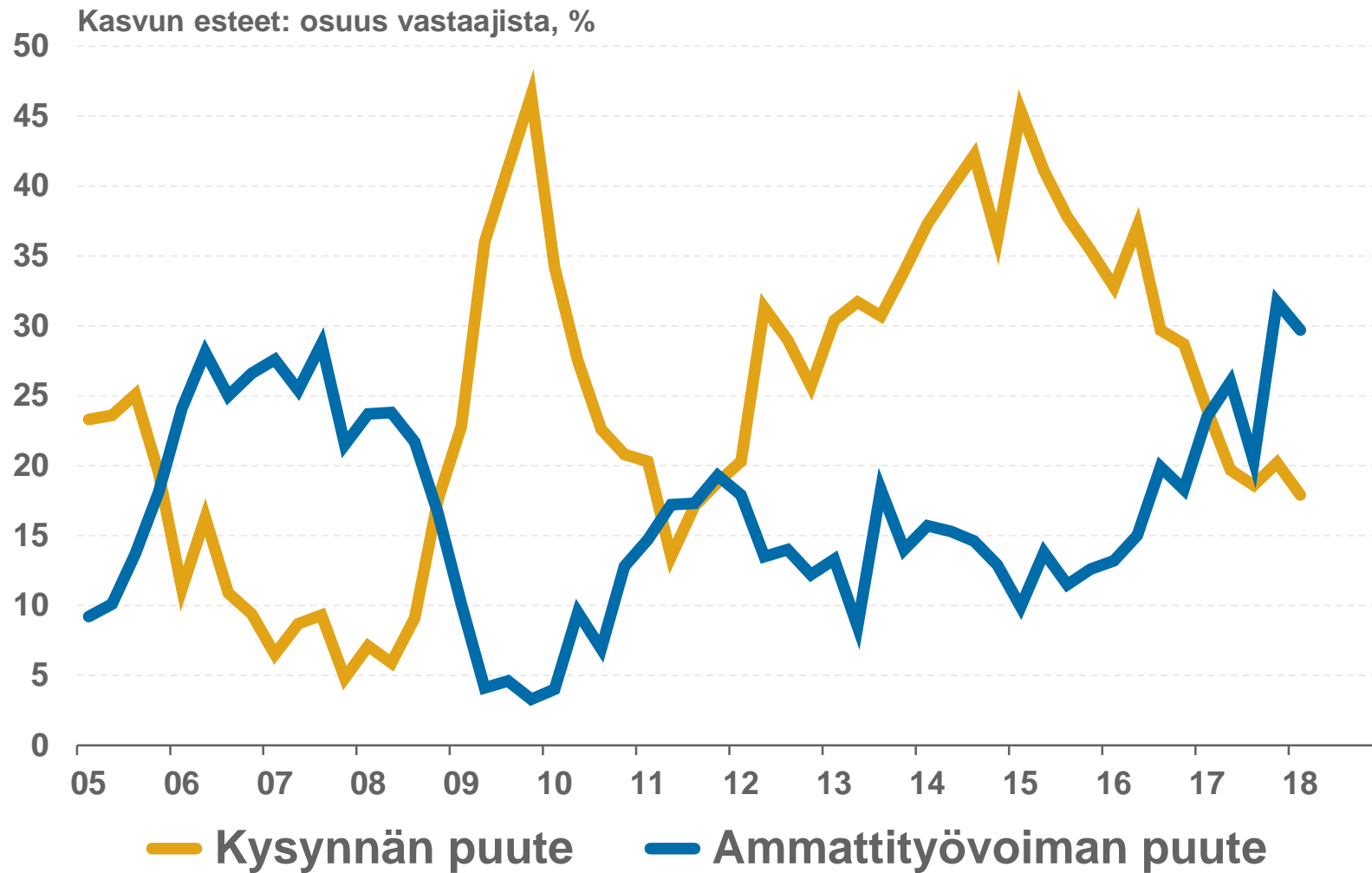
— Logistiikka

Palveluyritykset odottavat kasvun jatkuvan

Palveluyritysten odotukset myynnin ja henkilöstömäärän kehityksestä

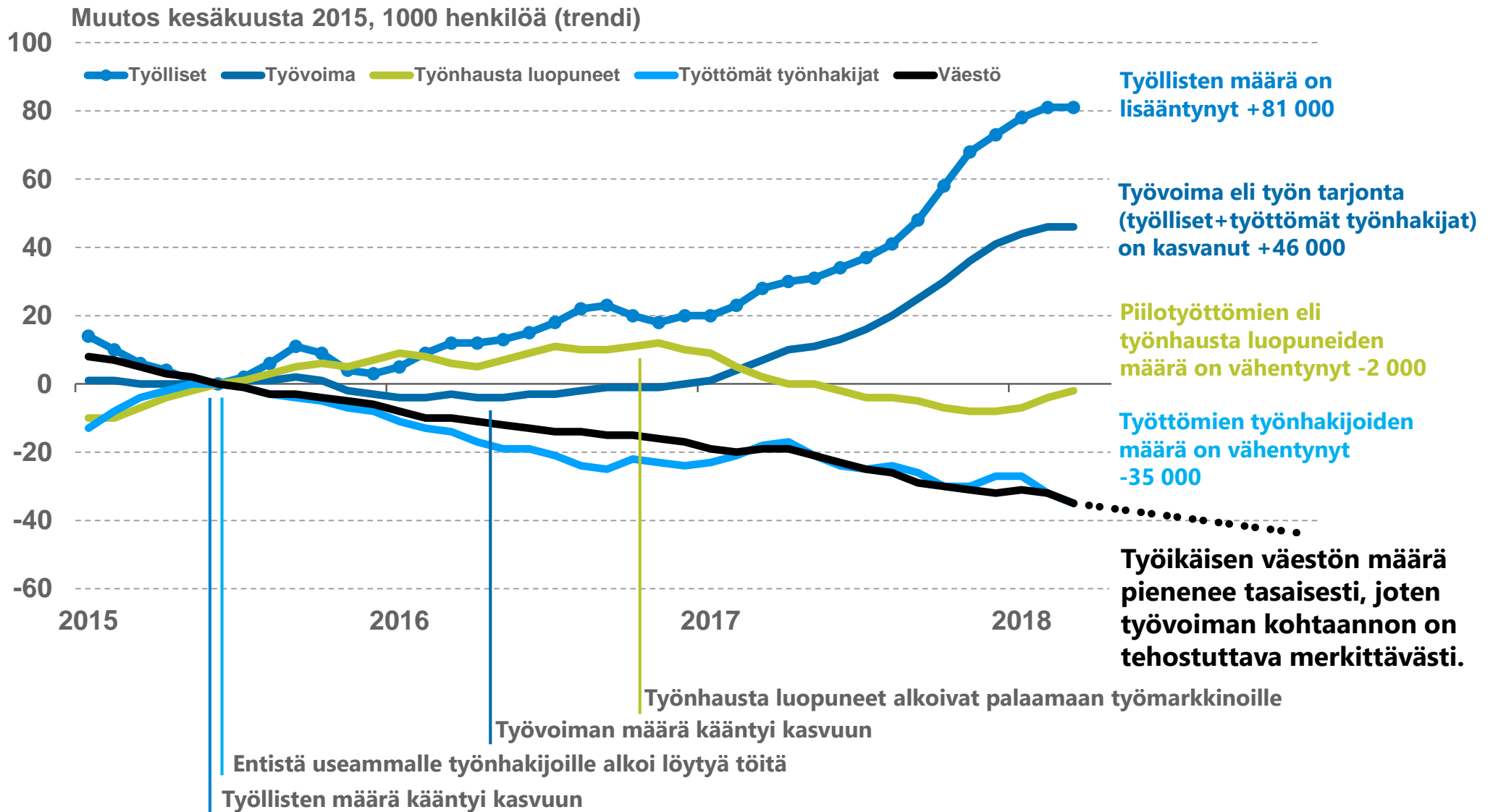

Työvoiman saatavuus on suurin kasvun este

Työllisyys tyssää, jos työvoiman tarjonta lisääntyy

Palveluvienti on talouden arvokkain jalokivi

Globaalissa työnjaossa palveluista on tullut arvokkain ja halutuin osa. Näitä osia Suomenkin kannattaisi tavoitella.

Viisi nostoa palveluviennistä

1. Palveluvienti on aineetonta korkean arvonlisän vientiä

- Palveluviennin pääraaka-aine on osaaminen. Palveluviennistä 72 % on kotimaista arvonlisää.

2. Palveluvienti kasvaa tasaisesti muuta vientiä kovempaa

- Suomen palveluvienti on kasvanut 2000-luvulla lähes nelinkertaiseksi.

3. Kasvu kiihtyy globalisaation ja palveluvaltaistumisen edetessä

- Suurin arvo syntyy tuotantoa edeltävissä ja tuotannon jälkeisissä palveluissa. Työmarkkinoiden globalisoituessa palveluvienti kasvaa harppauksin kun yhä useammasta tulee palveluviejiä.

4. Suomi vie eniten korkean osaamisen asiantuntijapalveluja

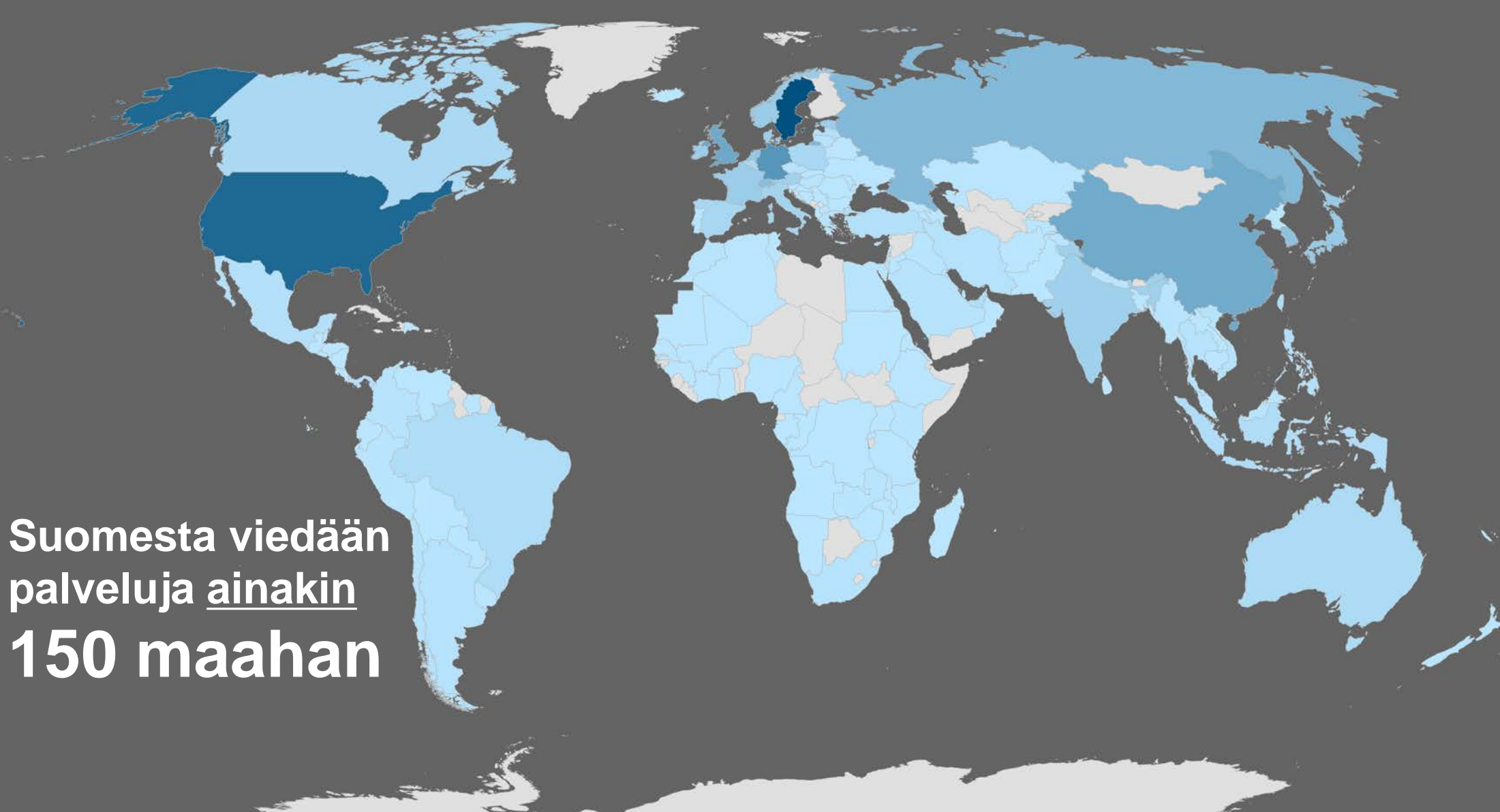
- Palveluvientiyriyten henkilöstöstä yli puolet on korkeakoulutettuja.

5. Palveluja viedään ainakin 150 maahan

- Palveluja vieviä yrityksiä on Suomessa tuhansia. Kuuteen maahan palveluvientiä kertyy yli miljardi euroa.

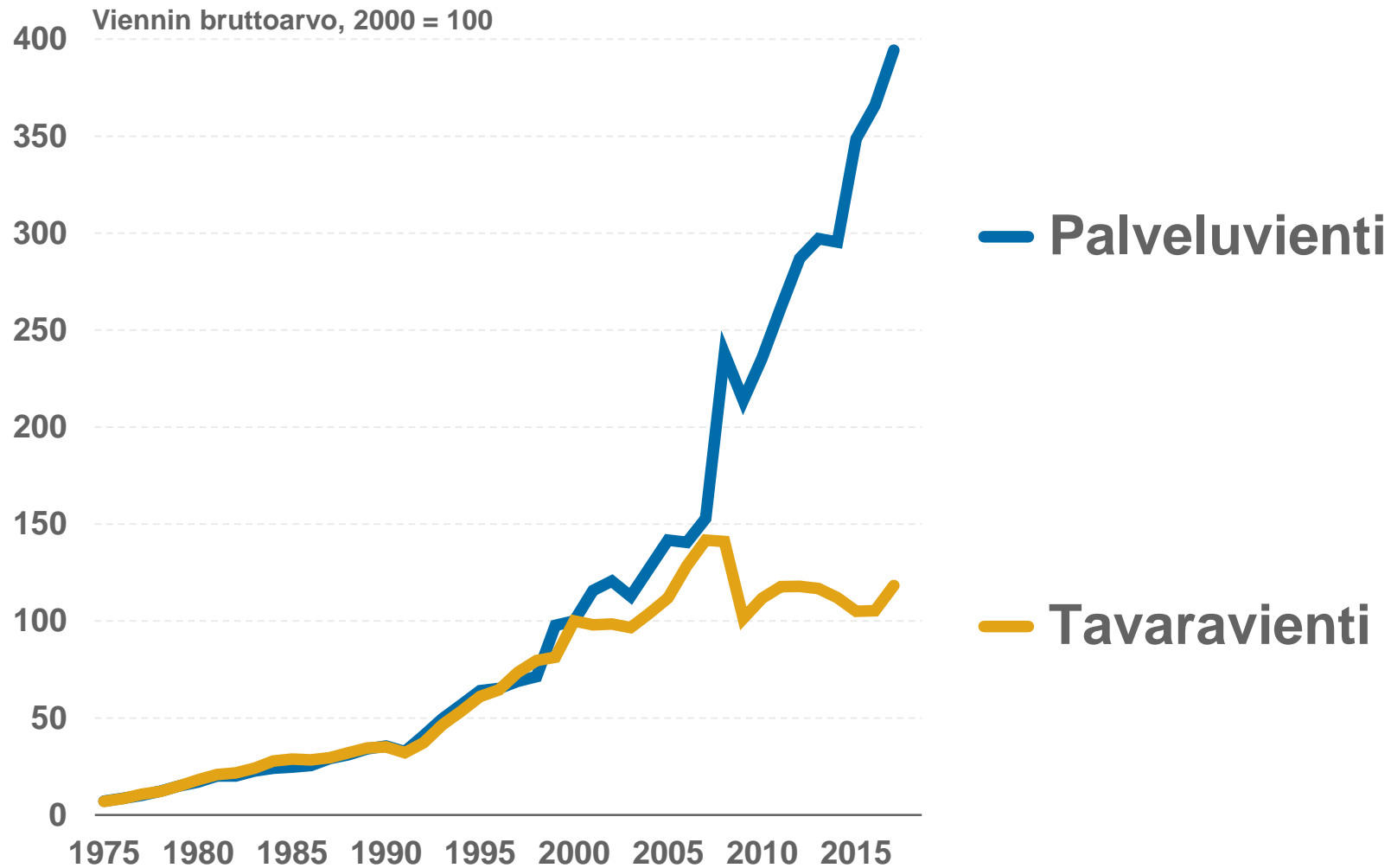
Suomesta viedään
palveluja ainakin
150 maahan

Palveluvienti vuonna 2016

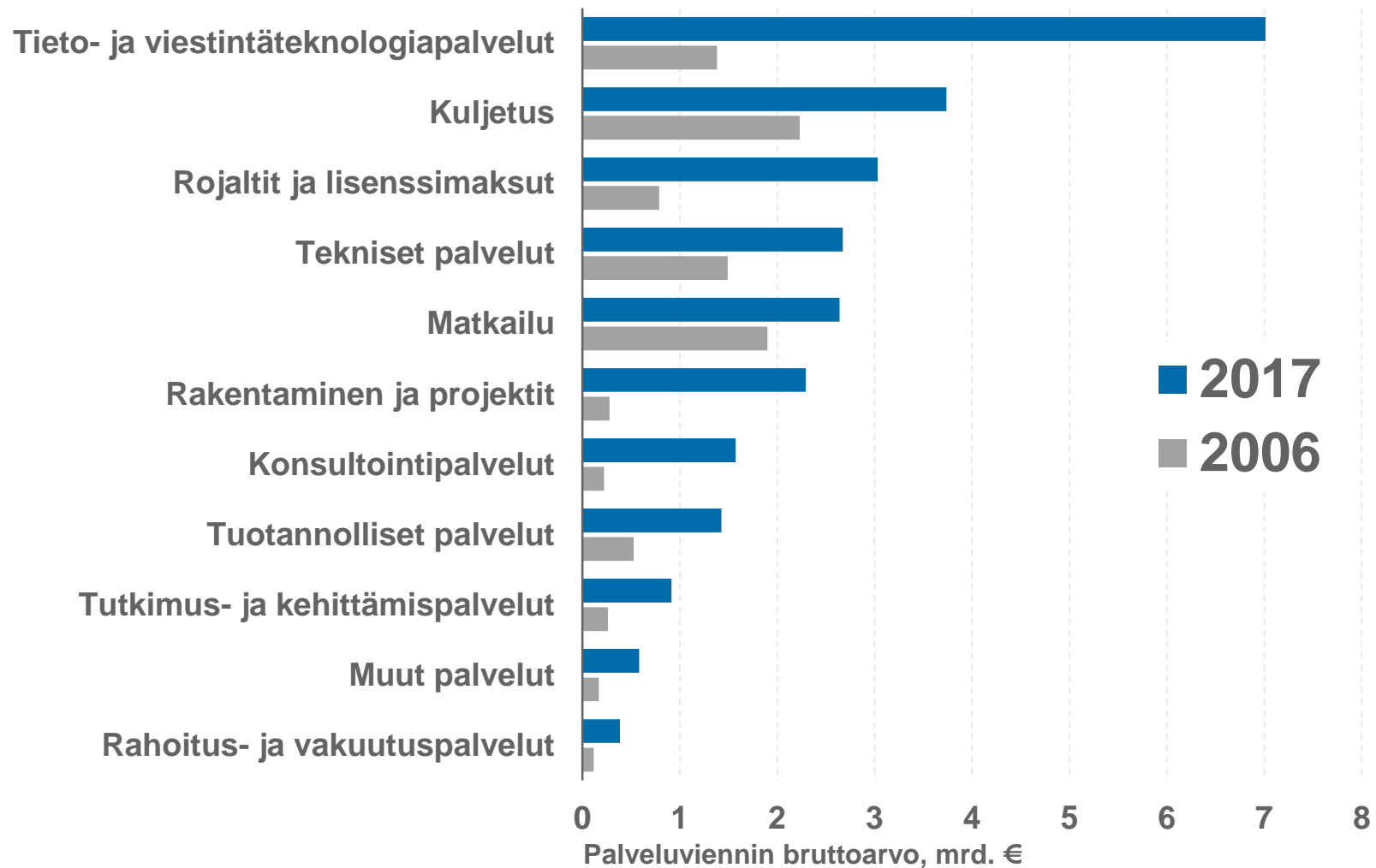

0,001 3,33

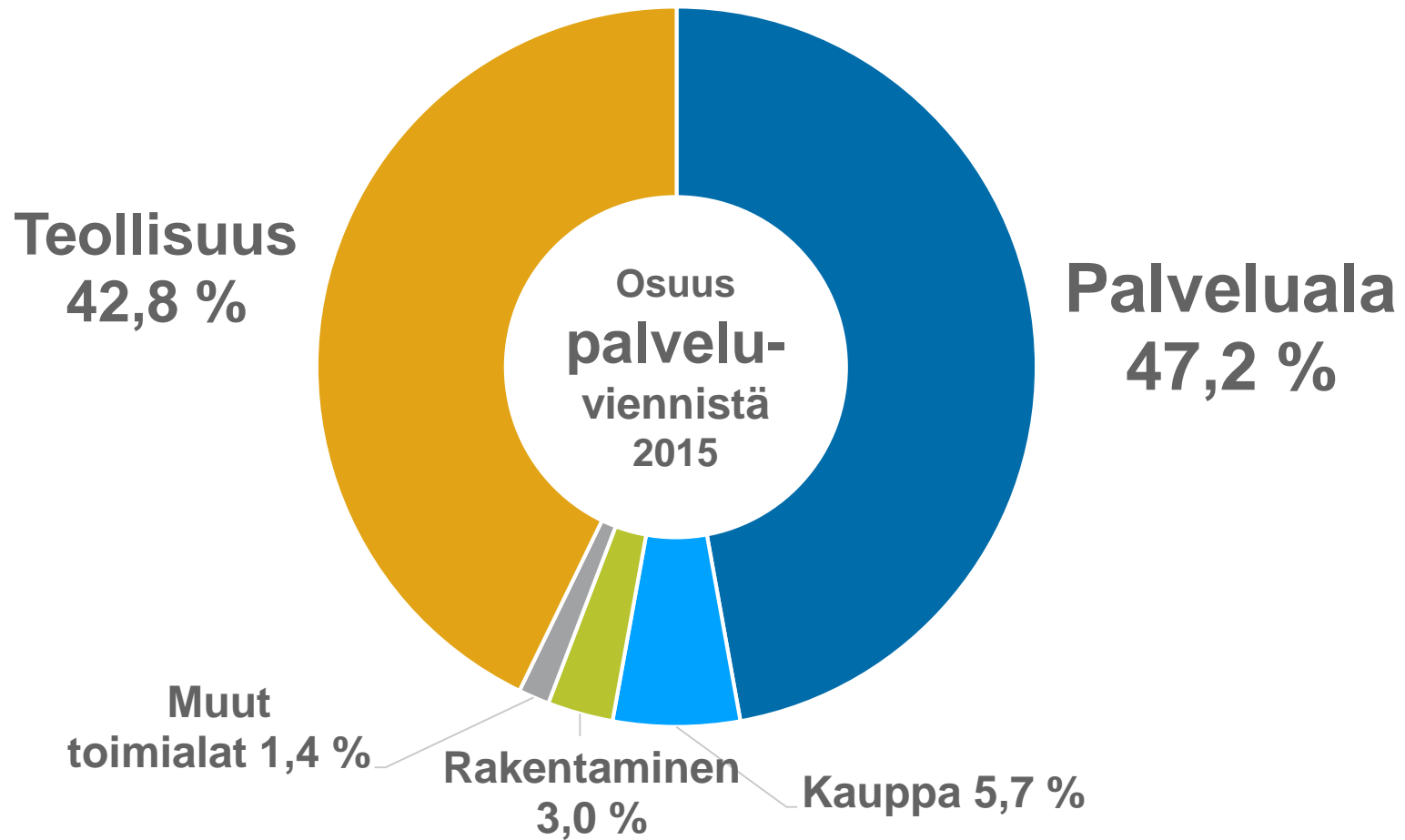
Palveluvienti on kasvanut läpi taantumien

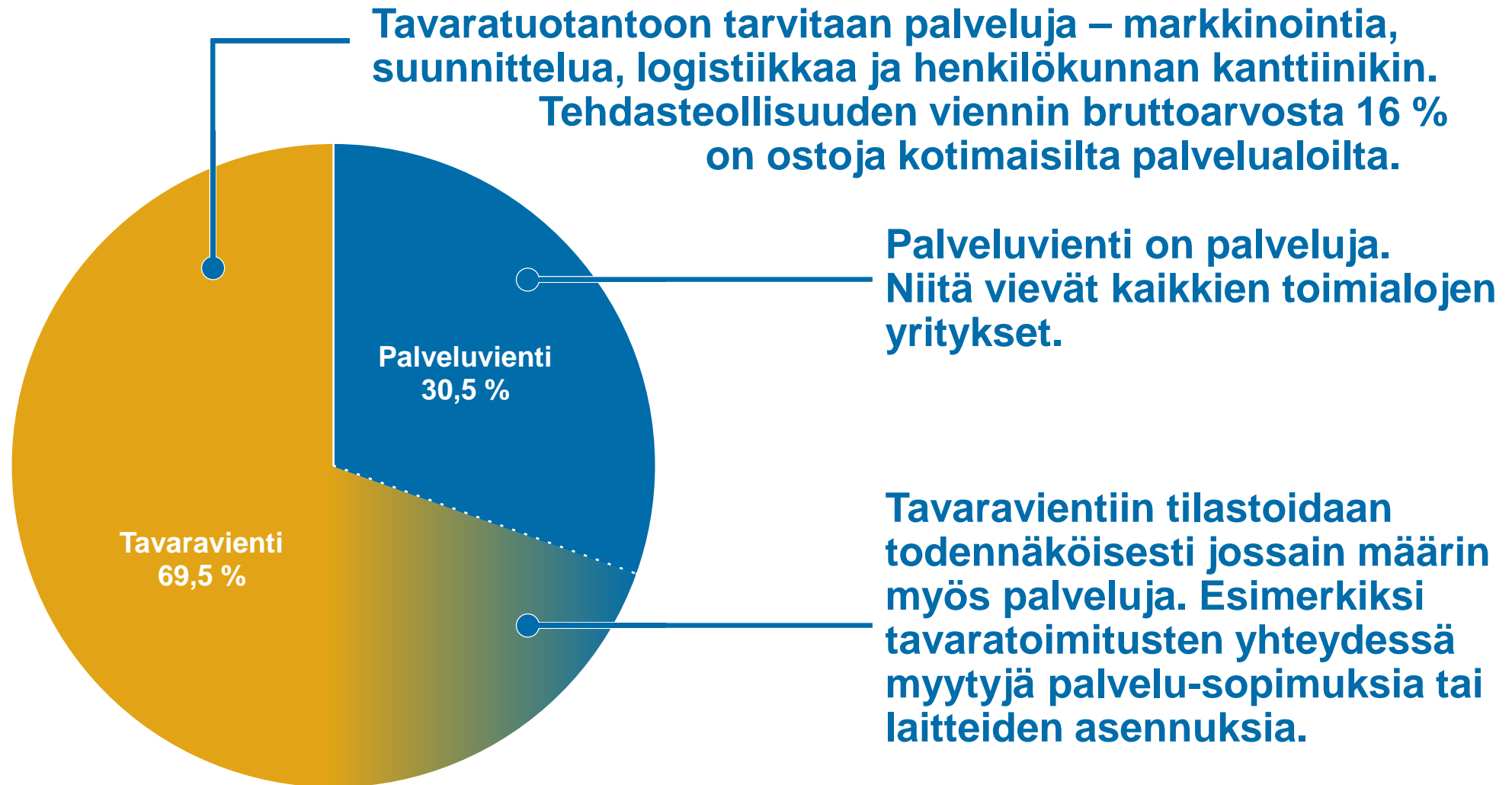
Kaikkien palvelujen vienti kasvaa

Kaikkien toimialojen yritykset vievät palveluja

Kuinka suuri palvelujen merkitys on viennissä?

Palveluvienti on parasta vientiä

Palveluviennistä ja palveluyritysten viennistä valtaosa on kotimaista arvonlisää

Kotimainen arvonlisä vientituotteissa

72 %

palveluviennistä on kotimaista arvonlisää. Loput on ulkomaisia tuontipanoksia.

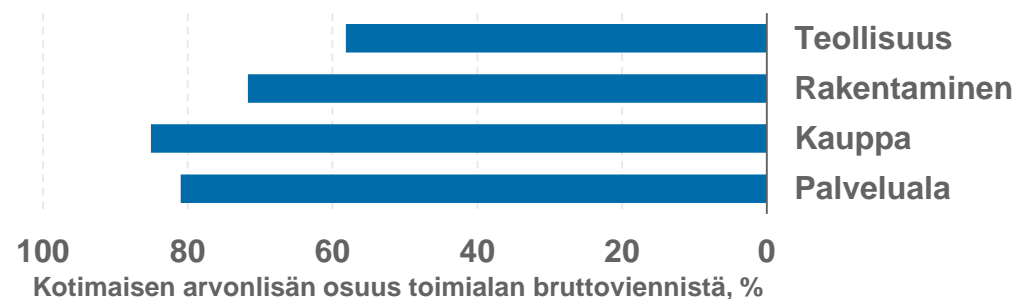
56 %

tavaraviennistä on kotimaista arvonlisää. Loput on ulkomaisia tuontipanoksia.

Kotimainen arvonlisä toimialojen viennissä

- Palvelualan tuottama ja viemä kotimainen arvonlisä
- Palvelualan tuottama kotimainen arvonlisä osana toisen toimialan vientiä
- Toisen toimialan tuottama kotimainen arvonlisä osana palvelualan vientiä
- Muiden toimialojen tuottama ja viemä kotimainen arvonlisä

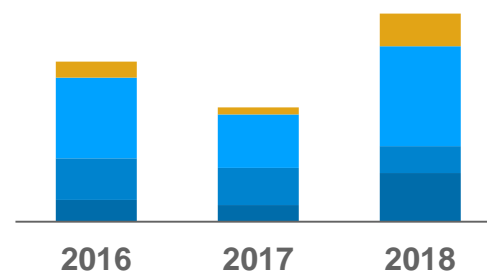

Hyvä suhdanne vauhdittaa palveluyritysten kansainvälistymistä

20 %

palveluyrityksistä aikoo aloittaa kansainvälisen liiketoiminnan tai kasvattaa sitä.

Kuusi vastausta kysymyksiin palveluviennistä

1. Mitä palveluvienti on?

- Palveluviennistä on kyse, kun suomalaisyritys saa ulkomailta maksun myymästään aineettomasta tuotteesta.

2. Kannattaako viedä hevosta pienempää?

- Hyvinvointia syntyy Suomessa tuotetusta arvonlisäyksestä – bruttoviennissä ovat mukana myös tuontipanokset. Palveluviennistä suurin osa on kotimaista arvonlisää.

3. Ketkä vievät palveluja?

- Palveluja vievät kaikenlaiset kansainvälisesti toimivat yritykset. Palveluviennistä 47 % on palvelualan ja 43 % tehdasteollisuuden myyntiä.

4. Mitä palveluja viedään?

- Eniten viedään tietoteknisiä palveluja, kuljetuspalveluja sekä liike-elämän palveluja. Myös lisenssitulojen merkitys on kasvanut.

5. Minne palveluja viedään?

- Suomen palveluviennistä puolet kohdistuu EU-alueelle, viidennes Aasiaan ja 15 % Amerikkoihin. Suomesta viedään palveluja ainakin 150 maahan.

6. Kasvaako palveluvienti?

- Palveluvienti on lähes nelinkertaistunut 2000-luvulla. Suomen viennin kasvusta 68 % on ollut palveluvientiä. Talouden megatrendit kasvattavat palveluvientiä jatkossakin.

Talouden arvokkain jalokivi kaipaa hiomista

Palvelujen kansainvälistymistä voidaan edistää kotimaisella päätöksenteolla.

Hyvä suhdanne vauhdittaa palveluyritysten kansainvälistymistä

20 %

palveluyrityksistä suunnittelee kansainvälisen liiketoiminnan aloittamista tai kasvattamista.

8 %

toistaiseksi vain kotimarkkinoilla toimivista palveluyrityksistä aikoo aloittaa kansainvälisen liiketoiminnan.

50 %

kansainvälistä liiketoimintaa harjoittavista palveluyrityksistä aikoo kasvattaa vientiä.

Miten palveluvienti saadaan potentiaalinsa tasolle?

Palveluvientiä voidaan edistää tasavertaisella elinkeinopolitiikalla

1. ottamalla palveluvienti osaksi vienninedistämistä ja kauppapolitiikkaa,
2. harjoittamalla toimialaneutraalia elinkeinopolitiikkaa,
3. helpottamalla perinteisten ja "born global" palveluyritysten uusille markkinoille pääsyä,

Parantamalla rahoituksen saatavuutta

4. helpottamalla PK-yritysten kansainvälistymiseen suunnatun riskirahoituksen saatavuutta,
5. mahdollistamalla ulkomaisen tytäryhtiön tappioiden vähentäminen emoyhtiön verotuksessa,

Edistämällä tutkimus- ja tuotekehitystoimintaa

6. kehittämällä edelleen Business Finlandin ja TESIn resurssien vaikuttavuutta ja kohdentamalla niitä palveluinnovaatioiden ja palveluviennin tarpeisiin,
7. tunnistamalla luovien alojen ja asiantuntijapalveluiden merkitys Suomen viennille,
8. tukemalla yritysten kansainvälistymistä osaamisella ja innovaatiopolitiikalla,

Rakentamalla huippuluokan infra

9. luomalla huippuluokan infra tukemaan palvelujen kansainvälistä kasvua ja
10. tarjoamalla julkisten hankintojen kautta referenssikohteita tulevaisuuden palveluviennille.

Seuraava suhdannekatsaus
julkaistaan 23.8.2018

Tervetuloa!

@mapaavon

Matti Paavonen

@varperi

Riitta Varpe

@JouniVihmo

Jouni Vihmo

A vertical line of 15 small, light green dots on the left side of the slide.

Palta – UUDEN TYÖN EDELÄKÄVIJÄ